

Vi risikerer at miste vores rene drikkevand – det haster med at beskytte

Drikkevand baseret på rent grundvand har i årtier været en selvfølge i Danmark. Men den tid kan være ved at rinde ud. I takt med, at grundvandet bliver stadig mere belastet af pesticider, kemikalier og nitrat, stiger presset på vores forsyninger. Vi står ved en skillevej – og skal vi bevare det rene drikkevand, kræver det politisk handling nu.

DANVA : 11. juni 2025 Carl-Emil Larsen

En ny analyse fra HOFOR viser, at hovedstadsområdet allerede om 15 år risikerer at mangle op mod 12 millioner kubikmeter drikkevand – svarende til hele Odense Kommunes forbrug. Det skyldes forurenet grundvand, befolkningstilvækst, klimaforandringer og bureaukrati i forhold til at kunne betale for renovering af gamle ledningssystemer. Men det er ikke kun i hovedstaden, problemet tårner sig op.

I Aalborg Forsyning har man for første gang været nødt til at rense drikkevandet for nitrat. Det er et klart tegn på, at grænsen er nået. Når vi først skal i gang med dyre og komplekse renseprocesser, så har vi allerede tabt en vigtig kamp – kampen for at værne om vores grundvand inden det bliver forurenet.

Gennem en længere årrække har regering efter regering udskudt og dermed tilsidesat beskyttelsen af det danske grundvand til fordel for erhvervsinteresser.

Grundvandsparker er en del af løsningen

Grundvandsbeskyttelse er en løsning, som både er billigere og bedre end rensning. Et godt eksempel er etableringen af grundvandsparker, der er store, sammenhængende arealer, hvor man udtager konventionelt landbrug og i stedet bruger jorden til natur, skov eller økologisk dyrkning. Grundvandsparker beskytter grundvandet, men giver samtidig markante sidegevinster som bedre biodiversitet, lavere kvælstofudledning og nye rekreative områder.

Astrup Grundvandspark i Hjørring viser vejen. Her har man gennem frivillige aftaler med lodsejere skabt en løsning, der sikrer både vand og natur – og til en pris på kun 50 øre pr. kubikmeter over 40 år. Det er ti gange billigere end rensning.

Frivillighed er ikke nok

Desværre er frivillige aftaler i sig selv ikke nok. Erfaringerne fra udmøntning af aftalen om BNBO (boringsnære beskyttelsesområder) viser, at frivillighed tager for lang tid. Hvis vi skal lykkes med at sikre rent drikkevand, så skal vi have klare krav og faste frister. Det skal ikke længere være op til tilfældigheder og velvilje.

Det er positivt, at etablering af grundvandsparker nu er en del af regeringsgrundlaget, og at der er sat en deadline i 2027. Men virkeligheden uden for Christiansborg venter ikke – og flere kommuner

og forsyninger har allerede vist, at det kan lade sig gøre. De skal have politisk opbakning og de nødvendige værktøjer til at handle.

En investering, danskerne bakker op om

Vi taler om store investeringer i drikkevand – ifølge DANVAs beregninger skal der investeres ca. 100 milliarder kroner over de næste 50 år. Men en ny undersøgelse fra Tænk tanken Brundtland viser, at 89 procent af danskerne er bekymrede for drikkevandets kvalitet, og at de fleste er villige til at betale over 500 kroner mere om året for at sikre den.

Det handler dog ikke om økonomi det hele men om generationsansvar. Hvis vi handler nu, kan vi sikre, at vores børn og børnebørn også har adgang til rent, urensset grundvand. Venter vi, vil løsningen blive langt dyrere – og i nogle tilfælde umulige.

Nu har vi valget. Snart har vi det ikke.

Situationen i Aalborg og hovedstaden er ikke unik – men den er forvarslende. Hvis vi ikke reagerer, så vil flere byer og forsyninger opleve vandmangel eller blive tvunget til at rense drikkevandet. Og det burde være det sidste, vi ønsker i et land, hvor rent grundvand er en del af vores fælles arv.

Derfor bør vi spørge os selv: Vil vi være det land, der renser vores drikkevand, eller det land, der beskytter det?